

[Forsvarsministeren.]

skabe dybtgående lede hos mange mennesker, hvis forhandlingerne om en ny forsvarsordning nu som i svundne dage skal give anledning til voldsomme debatter om personer og klaninteresser. Det er befolkningens interesser, som først og fremmest skal varetages, det er befolkningen, som skal bære byrderne ved den nye forsvarsordning, og jeg tror ikke, det interesserer befolkningen i almindelighed, om den kommende forsvarschef er en hærmand, en marinemand eller en flyver. Det afgørende for befolkningen vil være, at forsvarschefen forstår befolkningen, forstår dens tankegang, forstår, hvad det er, den ønsker, at han er dygtig, så dygtig, som vi kan få ham, samt at værnenes befalingsmænd forstår at gennemføre et fordrageligt samarbejde til gavn for befolkningen.

Jeg skal derefter gøre nogle bemærkninger til de udtalelser, der er fremsat af partiernes ordførere om det foreliggende forslag til en ny forsvarsordning.

Det ærede medlem hr. Harald Petersen talte om, at der ikke ville være mening i at anbringe et militært kæmpehoved på en militær dværgekrop, og det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gjorde sig til talsmand for en tilsvarende betragtning. Jeg kan nøjes med ganske kort at sige, at jeg er fuldstændig enig med dem. Det ærede medlem hr. Harald Petersen ved lige så godt som jeg, at det foreliggende forslag ikke indeholder bestemmelser, som giver grundlag for bekymring for, at noget sådant skal blive tilfældet.

Det forslag, som jeg har fremsat, indeholder bestemmelser om nedlæggelse af de nuværende militære ministerier og om oprettelse af et nyt forsvarsministerium. Det indeholder desuden bestemmelser om den nye forsvarsordnings principper, men det siger intet om, at der skal være en stor militær ledelse af den nye forsvarsordning, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige her i dag, at jeg ikke er tilhænger af en meget stor ledelse for den nye forsvarsordning. Jeg tror, at vi her i landet udmærket kan klare os med en lille, men dygtig forsvarsstab, som er fælles for værnene, og med meget små værnstabe. Udfra denne betragtning agter jeg at virke indenfor forsvarskommissionen om udfyldningen af de rammer, der nu er stillet forslag om.

Det af det ærede medlem hr. Harald Petersen rejste spørgsmål om ressortfordelingen m. m. kan formentlig bedst behandles indenfor et udvalg. Jeg går ud fra, at et sådant bliver nedsat, og jeg skal derfor ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind på hans betragtninger angående disse anliggender.

Jeg skal af samme grund ikke gå nærmere ind på spørgsmålet om, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at have en civil eller en militær departementschef for det nye forsvarsministerium, men jeg vil dog gerne gøre nogle få bemærkninger her i tinget. Ifølge forslaget har regeringen frit valg, den kan vælge en civil embedsmand til departementschef for det nye forsvarsministerium, og den kan vælge en officer. Jeg tror, at en sådan ordning er den mest formålstjenlige. Den nye forsvarsordning, som der nu er stillet forslag om, gør det ikke absolut påkrævet, at der i forsvarsministeriet er en departementschef med militær uddannelse. Derimod er det en selvfølge, at der i ministeriet må være nogle højtstående embedsmænd med militær uddannelse, og jeg har ikke lagt skjul på, at jeg tror, det vil være nyttigt, hvis der ved opbygningen af forsvarsministeriet sørges for, at der foruden disse militære embedsmænd bliver et større antal civile embedsmænd, end der nu er i de militære ministerier. Det vil være lettere for de civile embedsmænd at være mæglere under gnidninger mellem værnenes personale. Desuden skal der i det nye forsvarsministerium løses en række opgaver, hvortil civile embedsmænd med en særlig uddannelse vil være de bedst egnede.

Men der er et andet forhold — og det er meget væsentligt —, som heller ikke bør lades ude af betragtning ved behandlingen af dette spørgsmål. Det bør ikke lades ude af betragtning, at skal det lykkes at samle befolkningen omkring en ny forsvarsordning, må der i vid udstrækning tages hensyn til den civile befolknings tankegang. Der kan ikke være tvivl om, at under et sådant arbejde vil den civile departementschef kunne være en stor støtte for forsvarsministeren, og der er efter min mening ikke grund til at tvivle om, at de militære interesser nok skal blive varetaget effektivt af den kommende militære forsvarschef, af forsvarsstyrelsen og af værnscheferne. Må jeg i denne forbindelse have lov til at gøre opmærksom på, at der såvel af chefen for søværnskommandoen, viceadmiral Vedel, som af chefen for marinestaben, kontreadmiral Lundsteen, er givet udtryk for et ønske om, at den nye departementschef i forsvarsministeriet må blive en civil embedsmand, formentlig fordi man regner med, at en civil embedsmand vil have betydelige betingelser for at kunne formidle uoverensstemmelser mellem værnene. Jeg vil også gerne give tinget den oplysning, at general Gørtz overfor mig på et tidligt tidspunkt under for-